

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 486

van **AN MOERENHOUT**

datum: 16 juni 2023

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Fraude in de sociale huisvestingssector - Controlemechanismen

Bij het sociaal verhuurkantoor Denderstreek en de sociale huisvestingsmaatschappij Denderstreek werden de algemeen directeurs op staande voet ontslagen wegens een vermoeden van fraude. De raad van bestuur kwam tot dat besluit na een onderzoek van de afdeling Toezicht van het agentschap Wonen in Vlaanderen.

1. Welke verschillende controlemechanismen bestaan al om fraude binnen sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) of sociale verhuurkantoren (SVK's) op te sporen? Wat is de rol van elke specifieke speler (bijvoorbeeld de afdeling Toezicht, de raad van bestuur...) in de strijd tegen een dergelijke fraude?
2. Hoe gaat de afdeling Toezicht van het agentschap Wonen in Vlaanderen tewerk? Controleert zij periodiek elke sociale huisvestingsmaatschappij of sociaal verhuurkantoor?
3. In de analyse van de minister: hoe kan het dat fraude van een dergelijke omvang, bovendien ook over een langere periode, pas nu aan het licht kwam?
4. Uit hoeveel werknemers bestaat de afdeling Toezicht van het agentschap Wonen in Vlaanderen?
5. Hoeveel klachten werden ingediend bij de afdeling Toezicht in verband met fraude in 2023, 2022, 2021, 2020 en 2019?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 486 van 16 juni 2023

van **AN MOERENHOUT**

1. Fraude kan vandaag op verschillende manieren vastgesteld worden bij sociale woonactoren. Vooreerst kan fraude uiteraard aangekaart worden door middel van een klacht die via de geëigende kanalen kan ingediend worden bij de ombudsdienst, de afdeling Toezicht of ook in eerste instantie bij de actor zelf. Daarnaast kunnen vormen van fraude ook naar boven komen in de courante werking van de afdeling Toezicht, zijnde bij het basistoezicht, globale onderzoeken of het verhoogd toezicht. Tot slot heeft ook de raad van bestuur een rol te spelen bij de vaststelling en het voorkomen van fraude. Het bestuursorgaan moet er immers over waken dat de procedures inzake interne controle op een correcte manier worden toegepast.

2-3. Fraude verwijst over het algemeen naar het misleiden, bedriegen of opzettelijk oneerlijk handelen om persoonlijk gewin te behalen of anderen te benadelen. Het is een breed begrip dat verschillende vormen kan aannemen, maar het houdt in essentie in dat iemand opzettelijk onrechtmatig handelt om zichzelf of anderen te bevoordelen. Frauderen gebeurt dus per definitie verdoken.

De werking van de afdeling Toezicht om dit te detecteren is gebaseerd op drie pijlers: basistoezicht, globale onderzoeken en verhoogd toezicht. Binnen het basistoezicht worden voor de verschillende toezichtsdomeinen (financieel en administratief beheer, inschrijvingen en toewijzingen en overheidsopdrachten) hetzij projectmatig, hetzij op hoofdlijnen onderzoeken uitgevoerd. Bij de globale onderzoeken worden actoren periodiek doorgelicht om een globaal beeld te krijgen van de organisatie. Indien uit het basistoezicht en/of de globale onderzoeken ernstige vaststellingen naar voor komen dan kan de betrokken actor in verhoogd toezicht geplaatst worden. In het verhoogd toezicht kunnen de actoren proactief opgevolgd worden door beslissingen te beoordelen binnen de schorings- en vernietigingstermijn van de toezichthouder. In al deze onderzoeken gaat de toezichthouder na of een actor voldoet aan de reglementaire bepalingen vermeld in boek 4, 5 en 6 van de Vlaamse Codex Wonen.

4. Binnen de afdeling Toezicht zijn momenteel 29 VTE tewerkgesteld.

5. Aantal fraude gerelateerde klachten:

2019: domicilie-/eigendomsfraude: 33

2020: domicilie-/eigendomsfraude: 26

2021: domicilie-/eigendomsfraude: 24

2022: domicilie-/eigendomsfraude: 38, overheidsopdrachten: 1

2023: domicilie-/eigendomsfraude: 55, administratief beheer + overheidsopdrachten:

1